

Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi ja Eesti Komitee juhatused oma koosolekutel novembris 1971 on vastu võtnud väga olulise otsuse - kinkida kõigile eesti lastele ülerootsiliselt, kes on aastal 1971 saanud viie aastasteks, s.t. sündinud aastal 1966, H. Rajamaa mitmevärviline "Eesti aabits". Aabitsa kinkimine jätkub järgmistel aastatel sünnipäevadeks neile lastele, kes saavad viieaastaseks.

Aabitsa nimetus on tuletatud ladina alfabeedi kolmest esimesest tähest ABC. Aabits on meile kõigile tuntud esimene raamat, kui laps hakkab õppima lugema. Aabitsat kasutavad esimese lugemaõppimise raamatuna kõik rahvad, kel on olemas oma trükitud kirjavara.

Esimese eestikeelse aabitsa laskis trükkida piiskop J. Ihering aastal 1641 ühenduses katsetega rahvahariduse edendamise alal. Sellest aabitsast ei ole säilinud ainustki eksemplari. Vanimad säilinud eestikeelsed aabitsad on Riias ilmunud Forseliuse põhjaeestimurdeline a. 1694 ja lõunaeestimurdeline a. 1698, mis leiduvad Lundi ülikooli raamatukogus. Sarnaselt kaasaegsete välismaa aabitsatega esineb neis ka tavaline viimase lehekülje illustratsioon - kuke pilt kolme kaelavõruga, nagu 17. sajandi rootsi aabitsail.

Paguluses on ilmunud mitmed aabitsad, peamiselt kordustrükkidena. Nendest on kõige parem paari aasta eest Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi kirjastusel ilmunud H. Rajamaa "Eesti aabits", mis on oluliselt ümber töötatud ja kohandatud uutele pedagoogilistele nõuetele ja on mitmevärviline trükk, et äratada suuremat huvi laste juures, kellele ta on määratud. Seega tahab Rootsi-Eesti Õpperaamatufond pakkuda eesti lastele oma parima vastaval alal.

7 du Aabitsa kinkimise küsimus on olnud päevakorral juba mõnda aega. Suurimaks raskuseks on olnud majanduslikud küsimused. Oleme pidanud kirjastama eestikeelseid õpperaamatuid omal jõul. Et üle saada majanduslikest takistustest, esitas Rootsi-Eesti Õpperaamatufond koos Eesti Komiteega vastava toetuspalve Rootsi valitsusele. Hiljuti saabus rõõmustav teade, et Rootsi valitsus on määranud eestikeelsete õpperaamatute kirjastamiseks Eesti Komiteele toetust 42 000 krooni Koolide Peavalitsuse käsutuses olevatest summadest. See on tähelepanuvääriv tunnustus meie pererahvalt meie rahvuskultuurilistele taotlustele ja meie rahvuskoolide tegevusele.

Äsja oli aabitsa kinkimise küsimus päevakorras ka Eesti Komitee kooli- ja noortetoimkonnas, kus seda üksmeelselt ja soojalt soovitati. Tiheda koostöö tõttu Eesti Komitee kooli- ja noortetoimkonna ja Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi vahel toimub aabitsa kinkimine nende kahe organisatsiooni nimel.

Lugemaõppimise protsess on väga oluline lapse arengus ja selle mõju ulatub kaugele tulevikku. Kõik kasvatusteadlased, eesotsas selliste nimedega nagu

Comenius, Rousseau ja Pestalozzi, on samal arvamisel, et lugemaõppimine, nagu algharidus üldse, peab olema emakeelne. Emakeelne algharidus on mitte ainult kõige loomulikum ja kõige ~~xxxxxxxxxxxx~~ kergem, vaid ühtlasi arendab lapse vaimseid võimeid edukalt kõige suuremal määral. Rootsi-Eesti Õpperaamatufond tahab aabitsa annetamisega lastevanematele omalt poolt kaasa aidata, et eesti lapsed õpiksid lugema kõige loomulikumal viisil ja nimelt oma emakeeles.

Kuna meil puuduvad vajalikud andmed nende laste kohta, kes on käesoleval aastal saanud viieaastasteks, siis palume kõiki lastevanemaid üle kogu Rootsi, kellel on vastavaealisi lapsi, teatada lahkesti Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi, Drottninggatan 85, 1 tr, 111 60 Stockholm, lapse nimi ja eesnimi, sündimiseaast, vanemate nimed ja aadress võimalikult aegsasti, et meil oleks võimalus saata lastele ilusa mitmevärvilise aabitsa jõulukingiks. Ühtlasi palume kaasmaalaste kaasabi käesoleva teate levitamisel ka nende hulgas, kes ei tea veel aabitsa kingiks saamise võimalusest.

Õpetades oma lapsi lugema emakeeles, aitame kaasa meie rahvuslikule kasvatusesele.

Teodor Künnapas
Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi
esimees